

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา
ผู้วิจัย : นายสุวรรณ นรพักตร์
ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกลิงศก โสมทิพย์
ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ศ (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) วิเคราะห์วิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน 2) เปรียบเทียบวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีความแตกต่างกันในตัวแปรปัจจัยด้านชีวสังคม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับตัวแปรในปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำและปัจจัยด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารโรงเรียน 4) สร้างสมการทำนายวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนโดยใช้ตัวแปรในปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำและปัจจัยด้านบุคลิกภาพเป็นตัวทำนาย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 395 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษา แบบสอบถามวัดพฤติกรรมผู้นำ และแบบสำรวจตัวเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายสหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) วิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีตัวแปรในปัจจัยด้านชีวสังคมแตกต่างกันในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา วิธีการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ประสบการณ์ทางการบริหาร และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน จะมีวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
- 3) ตัวแปรในปัจจัยด้านชีวสังคมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน และที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ประสบการณ์ทางการบริหาร และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ตัวแปรในปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำ คือ พฤติกรรมผู้นำทั้งแบบมุ่งงานและแบบมุ่งสัมพันธ์ ต่างก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรในปัจจัยด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน คือ บุคลิกภาพด้านแบบนิยมที่ใช้กระทำในการพิจารณาตัดสินใจ ประสาทใช้การตัดสินใจ บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์ทางลบ คือ ด้านแบบนิยมที่ใช้กระทำในการพิจารณาการตัดสินใจประสาทใช้การรับรู้
- 4) ตัวแปรในปัจจัยที่สามารถพยากรณ์วิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน คือ ประสบการณ์ทางการบริหาร วิธีการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน สาขาวิชาที่ศึกษา อายุ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน และบุคลิกภาพการตัดสินใจต่อสิ่งที่รับรู้ประสาทใช้ความรู้สึก

The purposes of this research were four-fold : 1) to analyze the primary school administrators' vision on educational management. 2) to compare the vision on educational management of the primary school administrators on the basis of the difference in bio-sociological factor variables 3) to find out the relationship between the primary school administrators' vision and the selected factor variables : namely, bio-sociological factors variable, leadership behavior factors variable, and personality factors variable. 4) to determine the effective predictive variables on the primary school administrators' vision on educational management from the selected factor variable. The sample consisted of 395 administrators of the primary schools under the jurisdiction of the office of National Primary Education Commission, obtained through a stratified random sampling technique. Three instruments were used for collecting data : Vision-on-Educational Management Questionnaire, Leadership Behavior Descriptive Questionnaire, and Preference Survey. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, simple correlation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows :

- 1) The primary school administrators' vision, on educational management as a whole, was perceived at a high level.
- 2) The primary school administrators' difference in bio- sociological variables; namely, sex, age, degree holdings, academic background, recruitment to administrative position, administrative experience, length of time in position affects the difference in their vision on educational management.
- 3) Bio – sociological variables that have a positive relationship with the primary school administrators' vision on educational management were sex, degree holdings, academic background, recruitment to administrative position. On the contrary, those that have a negative relationship were administrative experience and length of time in position. Leadership behavior variables, both work-oriented and people-oriented, have a positive relationship with the primary school administrators' vision. Likewise, personality variables that have a positive relationship with their vision on educational management were judgmental decision-making type, and a negative relationship, the perceiving decision-making type
- 4) Effective predictive variables for the primary school administrators' vision on educational management were administrative experience, recruitment to administrative position, academic background, age, work – oriented behaviors, and feeling decision-making type.